

عنوان مقاله:

تحلیل الگوهای فضایی مهاجرت بین شهرستانی در فضای سرزمینی ایران

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و برنامه ریزی، دوره 21، شماره 62 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

ایمان قلندریان - دانشجوی دوره دکتری شهرسازی دانشگاه تربیت مدرس

هاشم داداش پور - دانشیار گروه شهرسازی دانشکده هنر دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

الگوهای مهاجرت در دوره‌های زمانی مختلف اشکال فضایی متفاوتی به خود می‌گیرد؛ به گونه‌ای که شهرستان‌ها در شرایط زمانی و مکانی خاص می‌توانند مهاجرپذیری/فرستی بالایی را تجربه کنند. الگوهای نامتوازن مهاجرتی و تجمع و تمرکز آن‌ها در اطراف سکونتگاه‌های معین که معمولا دارای فعالیت‌های مهم اقتصادی و اجتماعی و سیاسی هستند؛ موجب شکل‌گیری آرایش فضایی متفاوت با سایر مناطق می‌شود. مقاله حاضر با هدف تحلیل الگوهای فضایی مهاجرت در میان شهرستان‌های کشور در سال‌های ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ و به دنبال شناخت ویژگی‌ها و الگوهای فضایی غالب انجام می‌شود. روش تحقیق مقاله کمی بوده و رویکرد آن توصیفی-تحلیلی می‌باشد و در آن از داده‌های سرشماری نفوس و مسکن و روش‌های ترکیبی برای تحلیل یافته‌ها بهره گرفته شده است. نتایج یافته‌ها نشان می‌دهد که شهرستان‌های قرار گرفته در نواحی مرزی که به لحاظ جغرافیایی در حاشیه کشور قرار گرفته اند دارای مهاجر فرستی بالایی بوده و اکثریت شهرستان‌های مهاجرپذیر در مرکز کشور قرار دارند. از نظر مساحتی نیز بیشترین مساحت کشور (۶۱ درصد سطح کل کشور) در اختیار شهرستان‌هایی است که دارای مهاجرپذیری بالایی هستند (۹۵ شهرستان). ۸۰ شهرستان مهاجر فرستی بالایی دارند. سایر شهرستان‌ها از کمترین پویایی در مهاجرت برخوردار بوده‌اند (۷۸ شهرستان). این یافته‌ها نشان می‌دهد هر چه قدر از مرکز به سمت پیرامون کشور حرکت می‌کنیم روند مهاجر فرستی تشدید می‌شود که حاکی از اختلاف توسعه در این مناطق و نیازمند توجه ویژه و سیاست‌گذاری برای دستیابی به تعادل‌های منطقه‌ای در نظام برنامه ریزی کشور است.

کلمات کلیدی:

الگوهای فضایی، مهاجرت، فضای سرزمینی، شهرستان، ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1304161>

